

A gépkocsivezetés öntudat kérdése

Az elmúlt idők kizsákmányoló rendszereiben a dolgozó nép a közvagyonot nem érezte a magáénak, amínthogy az valóban nem is volt az övé. Az uralkodó osztály viszont a közvagyonot „Csáki-szalmájának” tekintette, amelynek rovására visszaélni egyenesen hozzátartozott az úrimodorhoz.

Mióta miénk az ország és azt magunknak építjük, a dolgozók tudatában a közvagyonot, tehát a nép vagyonát illetően gyökeres változásnak kell végbemennie. A nép vagyonának nemcsak tudatos és szándékos megrongálása vagy megsemmisítése, hanem a felületes, nemtörődöm, gondatlan magatartásból származó károkozások, sőt, károkozás nélkül is, a népvagyon épségét veszélyeztető cselekmények és mulasztások is: a dolgozó nép ellen intézett támadásnak tekintendők, amely ellen küzdenünk kell, azokkal szemben pedig, akik a nép vagyonát megsemmisítik, megrongálják, vagy akár csak veszélyeztetik, a törvény teljes szigorával kell eljárunk.

A néphadsereg felszerelése a dolgozó nép vagyona. Ennek a vagyonnak a rendkívül nagy jelentőségű részei a gépkocsi, amelyek nélkül korszerű hadsereg el sem képzelhető.

Minden öntudatos katonának legfontosabb kötelességei közé tartozik a honvédség gépkocsijainak a károktól való megóvása és minden, a gépkocsik használatával kapcsolatos visszaélés megelőzése és megszüntetése. Ez a kötelesség annál fontosabb, mert a gépkocsik szabálytalan kezelése és használata nemcsak a nép vagyonát, hanem magát a népet is veszélyezteti, mert a gépkocsibaleset színhelyén rendszerint nemcsak gépkocsironcsot, hanem vérben fekvő embereket is találunk. Indokolt tehát, hogy a katonai bíróságok azok felett a bajtársak felett, akik a politikai nevelés és a számtalan figyelmeztetés és kioktatás ellenére kíméletlenül bánnak a honvédség gépkocsijaival, kíméletlen szigorral ítélkezzenek.

Gépkocsiállományunk megóvása a gépkocsivezetői tanfolyamokon kezdődik. Alapos elméleti és gyakorlati kiképzés, a gépkocsikarbantartás oktatása, megfelelő számú vezetési gyakorlat előzze meg a vizsgát. Nem egyszer előfordul, hogy a baleset-okozó gépkocsivezető a haditörvényszék előtt sikertelenül ugyan, de mégis azzal védekezik, hogy alig néhány nappal a baleset előtt vizsgázott, viszont vizsgára bocsátották, holott 8—10 óránál többet még nem is vezetett. A parancsnok legfontosabb feladatai közé tartozik annak ellenőrzése, hogy megfelelő gya-

korlattal nem rendelkező bajtársakat gépkocsivezetői vizsgára ne bocsássanak.

Viszont vezetési gyakorlat ürügye alatt sem szabad gépkocsiállományunkat veszélyeztetni. Gyakori eset, hogy a segédvezető, aki csak felügyelet mellett vezethet, vizsgázott vezető nélkül ül a kormánykerék mellé. Nem ritka eset az sem, hogy rendfokozattal bíró bajtársak azzal az ürüggyel, hogy gépkocsivezetői vizsgára készülnek, rendfokozatuk tekintélyét felhasználva veszik át a gépkocsivezetést olyan körülmények között, amikor csak tapasztalt, vizsgázott vezető vezethet. Mindazok, akik így cselekszenek, öntudatlanul is a népvagyon ellenségeinek sorába lépnek, nem is beszélve arról, hogy bírói büntetésnek teszik ki magukat.

A népvagyon védelméről a gépkocsiszínekben is gondoskodni kell. Nem elég a gépkocsit szabályszerűen hajtani, a gépkocsit a színben gondosan, szeretettel kell ápolni, javítani, karbantartani. Súlyosan vétkezik a dolgozó nép ellen az, akinek a gépkocsi olajozásáról, zsírozásáról, a víztelenítésről, stb.-ről kötelessége gondoskodni és ezt elmulasztja, vagy hanyagul végzi, aki bár hallja, hogy a motor gyanusan „kopog”, ezzel mit sem törődve, a motor időelőtti tönkremenését idézi elő. Mindezek a mulasztások nemcsak veszélyeztetik a gépkocsi jókarbanlétét, de esetleg népköztársaságunknak súlyos kárt is okozhatnak és éppen ezért a mulasztó katonát nemcsak az öntudatos bajtársak megvetésének teszik ki, hanem okai lehetnek annak is, hogy a mulasztónak a haditörvényszék előtt kell felelnie népellenes magatartásáért.

A leggyakoribb fegyelmetlenség, amelyet gépkocsivezető honvédeink elkövetnek, a felelőtlen, szabálytalan hajtásban mutatkozik. Aki előírt esetekben a kürtjelzést elmulasztja, aki szabálytalanul előz, aki városban, vagy országúton 80—100 kilométeres sebességgel rohan, nemcsak a súlyos tízezreket érő gépkocsit, nemcsak a saját és a gépkocsin utazó bajtársainak testi épségét, nemcsak a járókelők életét és vagyonát veszélyezteti minden pillanatban, hanem ezzel a magatartásával a régi úri framiák, a dzsentrik, a gróffiúk színvonalára süllyesztí le magát. Bankvezérek elkényeztetett jampec gyerekeinek, racsoló gróffiúknak volt az a szokása, hogy az átlumpolt éjszaka, vagy a szőkehajú színésznővel a Balatonnál eltöltött hétvége után, mitsem törődve a közönséges halandók részére előírt közlekedési szabályokkal, fittyet hányva mások biztonságára, örült sebességgel száguldoztak gépkocsijukkal, mert ez hozzátartozott az úri életmódhoz. Az elmúlt rendszer az ilyen közveszélyes magatar-

tást — éppen azért, mert csak az úriosztály tagjai száguldoztak gépkocsiúton — enyhe rendőri kihágásnak tekintette, amelyet 10—20 pengős pénzbírsággal el lehetett intézni. Népi demokráciánk azonban, mivel a gépkocsivezetés ma már nem úri szórakozás és mivel a gépkocsi nem a grófok, hanem a nép vagyoniát képezi, ezeket a veszélyes cselekményeket súlyos bűncselekményeknek minősíti és pedig akkor is, ha a szabálytalanul hajtó gépkocsivezetőnek szerencséje van, balesetet nem okoz és sem a gépkocsiban, sem mások testi épségében kárt nem is okoz.

Gépkocsivezető bajtársaink jól jegyezzék meg tehát, hogy azt a szabálytalanul hajtó gépkocsivezetőt, aki a szabálytalan vezetéssel a gépkocsit, vagy mások testi épségét, illetőleg életét veszélyezteti, törvényeink öt évig terjedhető fogházzal büntetik még akkor is, ha a veszélyeztetésen felül ténylegesen nem is történt semmi „karambol”, vagy gázolás. Még súlyosab büntetés fenyegeti a gépkocsivezetőt, aki szabálytalan hajtással nemcsak veszélyt idéz elő, hanem másnak súlyos testisértést okoz, vagy a gépkocsit súlyosan megrongálja, ha pedig a baleset halálos következményekkel járt, egészen 10 évig terjedhető fegyházbüntetést szabhat ki a bíróság. Es ez nemcsak papíron van így. A közelmúltban egy gépkocsivezetőt, aki a budapesti Margit-hídon súlyos balesetet okozott, a katonai főtörvényszék 7 évi börtönre ítélte!

Nem egyszer előfordul, hogy a szervezetszerű gépkocsivezetőt a vele utazó magasabb rendfokozatú bajtárs utasítja a szabálytalanságra, rendszerint meg nem engedett gyors hajtásra, vagy pedig — anélkül, hogy a gépkocsivezetői szolgálatból leváltaná — arra, hogy egy időre engedje át neki a vezetést. A gépkocsivezető udvariasan bár, de határozottan tagadja meg az ilyen kérés, utasítás, vagy akár parancs végrehajtását és ne tartson attól, hogy emiatt bárki is felelősségre vonhatja. Ellenkezőleg, ha végrehajtja a törvényellenes parancsot, akkor kerül bajba.

Ehelyütt külön is rámutatunk arra, hogy miként a felállított őr senkinek sem adhatja át fegyverét, ugyanúgy a gépkocsi szervezetszerű vezetője — mindaddig, amíg a gépkocsi vezetői szolgálatból le nem váltják, vagy annak teljesítésére képtelenné nem válik — senkinek sem engedheti át se parancsra, se barátságból a gépkocsi vezetését és pedig még akkor sem, ha annak, aki a maga részére a gépkocsivezetés átengedését kívánja, esetleg gépjárművezetői igazolványa is van. Ennek a szabálynak a megszegése még akkor is hadbírói eljárást von maga

után, ha a szabálytalanság semmiféle balesettel, vagy károkozással nem is járt.

Nemcsak a gépkocsivezető, hanem a gépkocsi parancsnoka is — aki rendszerint a gépkocsin utazó legmagasab rendfokozatú honvédegyén — felelős a gépkocsivezető szabálytalanságaiért. Ha tehát a gépkocsi parancsnok látja, hogy a vezető szabálytalanul hajt, a legerélyesebben utasítsa a közlekedési szabályok megtartására, ha pedig szükséges, például ittasság esetén, gondoskodjék a gépkocsivezető haladéktalan leváltásáról. A megfelelő intézkedés elmulasztása nemcsak a gépkocsivezető, hanem a gépkocsi parancsnok felelősségrevonását is maga után vonja, súlyosabb esetekben a haditörvényszék előtt.

Itt kell kitérnünk az ittasságra. A gépkocsivezető szolgálata alatt, sőt már szolgálatra történt kirendelésétől kezdve semmiféle szeszessítést nem fogyaszthat. Baráti kínálgatásokat is utasítson vissza és ne gondolja azt, hogy nem fogják férfinak tartani, ha útközben nem iszik és kereken visszautasít minden szeszessítalt. Ne feledjék el bajtársaink azt, hogy a gépkocsibalesetek túlnyomó nagy részét a kisebb, vagy nagyobbfokú ittasság okozza. Ezen a téren kell gépkocsivezető bajtársainknak és a gépkocsi parancsnokoknak is a legteljesebb öntudatról bizonyosságot adniok és a legcsekélyebb fegyelmetlenséget is mellőzniök, illetve megakadályozniök. Az ittasság önmagában szigorú büntetést von maga után.

Dolgozó népünk az öntudatos katonától azonban nemcsak azt követeli meg, hogy ne rongálja a reábizott gépkocsit és szabálytalanságaival ne veszélyeztesse mások életét, hanem azt is, hogy a gépkocsit csak arra használja, amire az szolgál. A dolgozó népet, tehát saját magát károsítja meg az a katona, aki jogosulatlanul veszi igénybe a honvédség gépkocsiját, aki azzal „feketé fuvart” csinál. A gépkocsival csak azt az utat szabad megteretni, amely a menetlevélben, vagy egyébként a parancsban meg van jelölve és csak azokat a személyeket szabad gépkocsin szállítani, akik a menetlevél, vagy a parancs, illetőleg az utasítások szerint erre jogosultak. E téren a rosszul értelmezett bajtársasság nem szolgálhat mentésül. Az a gépkocsivezető, akinek pl. Pécsről előírt menetvonalon Nagykanizsára kell mennie, nem teheti meg, hogy szabadságra induló bajtársát engedély nélkül, „szívességéből” elszállítja a falujába olykép, hogy az előírt menetvonalat ezáltal 10—15 kilométerrel meghosszabbítja. De a városban valamelyik kedves barátját sem veheti fel a gépkocsira még akkor sem, ha ennek kedvéért menetvonaláról nem is kell letérni. Az ilyesfajta szabálytalanságok nem veszélyeztetik ugyan a gépkocsit, sem

mások testi épségét, de súlyos fegyelmetlenségek és megfelelő esetben hadbírói eljárást vonhatnak maguk után.

A gépkocsiállomány a néphadsereg felszerelésének egyik legértékesebb és legnehezebben pótolható része. Ne feledkezzenek meg tehát a bajtársak arról, hogy e téren a kötelességszegés szükségképen súlyos büntetést von maga után. De elsősorban ne a büntetéstől való félelem, hanem a szilárd politikai öntudat szabjon helyes irányt a bajtársak magatartásának. Tartsák mindig szemelőtt azt, hogy minden csepp benzin, amit haszontalanul elpocsékolnak és minden óra, amely alatt az általuk megrongált gépkocsi a javítóműhelyben vesztegel, néphadseregünket, dolgozó népünket és az egész béketábort gyengíti és ugyanekkor az imperialistákat erősíti. Ne feledjék tehát el azt, hogy akkor, amikor szeretettel és gonddal, fegyelmezetten, az utasításoknak megfelelően járnak el, nem csekély mértékben vesznek részt abban a harcok munkában, amely a világ dolgozóit a béke megvédése és a szocializmus építése terén egybeforrasztja.

*Ne feledd sohasem, hogy óriási nemzeti vagyon van rád bízva,
— hogy ezzel védj néped függetlenségét és szabadságát!*